

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»**

Кафедра педагогіки та психології

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГАЛУЗІ ЗНАНЬ

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 053 Психологія

Дніпро, 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі знань» спеціальності 053 Психологія освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів для здобувачів вищої освіти I курсу.

Розробник: Шиман Олександра Іванівна, к. пед. н., доцент

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри природничо-наукової підготовки

Протокол від «26» серпня 2021 року № 1

Зав. кафедри

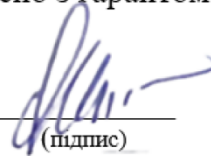

(підпис)

к. пед. н. А. О. Теплицька
(прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «28» серпня 2021 року

Гарант освітньої програми

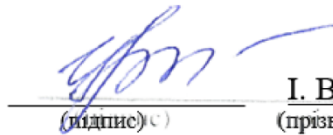

(підпис)

к. псих. наук Г. Г. Колінець
(прізвище та ініціали)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «31» серпня 2021 року

Завідувач навчально-методичного відділу

(підпис)

І. В. Зеркаль
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова	Обов'язкова
Мова викладання	українська	українська
Передумови вивчення навчальної дисципліни (які дисципліни мають передувати вивченню)	вихідна	вихідна
Курс	I	I
Семестр	1	1
Загальний обсяг годин / кредитів	120 год.	120 год.
Кількість змістовних модулів	8	8
Годин на аудиторне вивчення	60 год.	12 год.
Годин на самостійне вивчення	60 год.	108 год.
Форма підсумкового контролю	іспит	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі знань» є підготовка бакалаврів до систематичного і доцільного застосування інформаційних технологій їх навчальній діяльності та подальшій психолого-педагогічній діяльності, які включають технології роботи зі стандартними офісними додатками, спеціалізоване програмне забезпечення та фахові веб-ресурси.

При визначенні *цілей* викладання дисципліни «Інформаційні технології в галузі знань» слід виділити два аспекти, а саме: технологічний та психологічний. *Технологічний* аспект реалізується при закріпленні у студентів теоретичної бази знань з інформаційних технологій та наданні практичних навичок використання комп'ютера як комплексного засобу професійної діяльності психолога. При реалізації *психологічного* аспекту провідними ідеями є професійна спрямованість інформатичної підготовки бакалаврів спеціальності 053 Психологія на оволодіння функціональними можливостями інформаційних технологій для підтримки різних видів діяльності практичного психолога в закладах освіти різних рівнів на потребу сучасних вимог інформатизації освіти.

Основними *завданнями* навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі знань» є:

- заміна концептуального рівня здійснення інформатичної підготовки бакалаврів професійно-орієнтованим саме на психологічний профіль;
- представлення областей застосування і функціональних можливостей інформаційних технологій і систем, що мають широке поширення в психології;
- формування навичок грамотної постановки завдань, які виникають у практичній діяльності психолога для їх розв'язання за допомогою ІКТ;
- розширення і поглиблення теоретичної бази сучасних підходів до обробки психологічного матеріалу з використанням різних типів програмних засобів, закріплення практичних навичок опрацювання різних типів даних за допомогою сучасних інформаційних технологій для розв'язання навчальних завдань і для майбутньої професійної діяльності психолога;
- набуття навичок проведення психологічного дослідження, інтерпретації його результатів та презентації з використанням інформаційних технологій;
- реалізація цифрової діагностики особистості, оцінки та моніторингу її розвитку, особливості використання комп'ютерних програм для розуміння протікання окремих психічних процесів на основі аналізу електронних версій методик-тренажерів;
- дослідження можливостей мережі Інтернет з питань інформаційної підтримки діяльності психолога, перспектив психологічної діагностики і консультування комп'ютерними засобами ;
- формування здатності до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку з використанням інформаційних технологій, розуміння можливостей широкого варіативного застосування отриманих теоретичних знань, практичних умінь і навичок у психологічній діяльності.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Інформаційні технології в галузі знань» забезпечує набуття здобувачами освіти ряду *компетентностей*.

Компетентності, що формуються:

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

СК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 4. Обґрунтувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги

У результаті вивчення дисципліни «Інформаційні технології в галузі знань» студенти повинні:

знати:

- принципи, норми етики, суспільної моралі, правила культури поведінки в інформаційному суспільстві та в інформаційному освітньому середовищі;
- науково-методичні підходи до використання ІКТ в освіті, особливості застосування інформаційних технологій у професійній діяльності психолога;
- основні концепції організації й управління навчально-пізнавальною діяльністю учнів різного віку засобами ІКТ;
- основи ефективного комунікування та представлення складної комплексної інформації у цифровій формі, використовуючи для цього засоби ІКТ;
- психолого-педагогічні та програмно-технологічні засади підвищення якості психологічного дослідження з використанням доцільних засобів ІКТ;
- використання сучасних засобів інформаційних технологій для розв'язання профілактичних та діагностичних задач у професійній діяльності психолога;
- проєктування програмних засобів психологічного призначення в різних контекстах і середовищах для розв'язування загальнопедагогічних і корекційних задач;
- призначення комп'ютерних систем опрацювання різних типів психологічної інформації, їх класифікацію та інструментарій, принципи представлення і обробки числових, текстових, табличних, графічних даних.

вміти:

- вирішувати навчальні та професійні проблеми на базі широкого спектру засобів ІКТ, планувати можливі варіанти використання ІКТ для підтримки психологічної діяльності;
- здійснювати пошук, оброблення та аналіз, систематизацію й узагальнення інформації, зокрема професійно-психологічної, з різних джерел;
- адаптувати психологічний супровід навчально-виховного процесу до інформаційно-комп'ютерного освітнього середовища;

- користуватися технологіями автоматизації розв'язування психологічних задач методами інформаційного моделювання (систематизації, структуризації, візуалізації);

- організовувати здоров'язбережувальну діяльність та створювати психолого-педагогічні умови для формування здорового способу життя учнів;

- організовувати технологічний процес опрацювання даних різних типів з використанням інструментарію базового програмного забезпечення для виконання з його допомогою практичних задач психологічної діяльності;

- оперувати базовим програмним забезпеченням: працювати із засобами обробки тексту, комп'ютерної графіки і мультимедіа;

- володіти технологіями зберігання, пошуку і сортування психологічних відомостей, у тому числі, комунікаційними;

- оформляти належним чином типову психологічну документацію (плани, конспекти, пам'ятки, опитувальники і т. п.);

- реалізовувати різні типи інтерфейсу в мультимедійних посібниках – лінійні, керовані, інтерактивні;

- здійснювати психодіагностику та психокорекцію учнів різного віку з комп'ютерною підтримкою;

- відбирати і структурувати матеріал для створення на його основі психологічних тестів різних типів в різних програмних середовищах;

- користуватися ресурсами психологічних web-сайтів для використання їх у роботі психолога-практика і психолога-дослідника.

володіти:

- основними операціями над інформаційними об'єктами засобами ІКТ, зокрема, створювати та опрацювати психологічні посібники в різних програмних середовищах для вирішення проблем інформатизації освіти;

- технологіями зберігання, пошуку, обробки і сортування даних різних типів, використання всіх можливих електронних ресурсів для забезпечення потреб психологічної діяльності;

- засобами комп'ютерної графіки і мультимедіа, способами поєднання текстових і графічних можливостей представлення психологічного матеріалу;

- варіативними методами комп'ютерної підтримки процесу психодіагностики, можливостями ведення комп'ютерного моніторингу даних психологічного дослідження, статистичної обробки їх показників;

- особливостями використання комп'ютерних програм для розвитку окремих психічних процесів учнів різного віку.

- можливостями використання Інтернету в роботі практичного психолога, психолога-дослідника.

4. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Специфіка використання інформаційних технологій у психолого-педагогічній діяльності

Тема 1. Взаємодія особистості з цифровими інформаційними технологіями

Ознайомлення з психологією інформаційної діяльності як галуззю наукових психологічних знань, із загальними соціально-психологічними механізмами взаємодії особистості з інфомедійним соціальним середовищем, із впливом інформації на поведінку і психіку людини. Окреслення оптимальних шляхів профілактики та збереження психічного здоров'я особистості в умовах інформаційної діяльності, передбачення проблемних моментів, засвоєння основ психологічної допомоги особистості, в якій виникли порушення психологічного розвитку в результаті інформаційної діяльності.

Тема 2. Психопрофілактична робота з учнями в ІОС

Формування особистості в умовах цифрової інформаційної епохи з урахуванням комплексного підходу на базі ряду факторів: психолого-педагогічних, медичних, правових, технічних, організаційних. Специфіка психологічної діяльності учнів різного віку, обумовлена їх віковими, психологічними та фізіологічними особливостями. Загрози і можливі негативні наслідки використання інформаційних технологій. Основні умови забезпечення безпеки при роботі з електронними засобами, дотримання правил спілкування (техніки безпеки), профілактика комп'ютерної (ігрової) залежності.

Література [1-5]

Змістовий модуль 2. Технології роботи психолога з документацією

Тема 3. Документи, що регламентують діяльність психологічної служби в системі освіти

Нормативно-правові (Етичний кодекс практичного психолога, Декларація прав людини, Конвенція про права дитини, Закони України, спеціальні Постанови КМУ, Накази та листи МОН, Положення про психологічну службу системи освіти України, Перелік державних програм категорії «Психологічна служба»). Навчально-методична (підручники, навчально-методичні посібники, збірники методичних рекомендацій, навчальні програми (плани), фахові періодичні видання), довідково-інформаційна (матеріали науково-практичних конференцій, семінарів, нарад, тематичні проекти (буклети), доповіді), обліково-статистична література та спеціальні матеріали для службового використання (індивідуальні картки психолого-педагогічного діагностування, журнали індивідуальних консультацій, протоколи корекційно-відновлювальної та розвивальної роботи, тексти (ключі) тестових методик, опитувальники, анкети, бланки відповідей).

Тема 4. Оформлення ділової документації психологічних досліджень засобами текстового процесора

Виконання завдань з обробки текстових матеріалів для навчальної діяльності студентів (реферати, курсові, дипломні роботи) та професійної психологічної діяльності (програми, плани, бланки методик, звіти, конспекти (сценарії) заходів, стимульний матеріал.). Аналіз табличних даних, візуалізація їх діаграмами і графіками. Створення, заповнення і захист форм на основі шаблонів (підготовка бланків, реалізація тестів різних типів).

Література [1-5]

Змістовий модуль 3. Технології роботи психолога з мультимедіа

Тема 5. Використання демонстраційних можливостей мультимедіа

Психолого-педагогічні умови використання презентацій у психологічній діяльності, вимоги до структури і змісту мультимедійного супроводу роботи з дітьми, презентацій до семінарів, методичних об'єднань, конференцій, педагогічних рад тощо. Структурування психологічного матеріалу. Можливості застосування типових презентацій з використанням майстрів і шаблонів. Використання кліпартів та організаційних діаграм. Вибір і редагування дизайну слайдів, зміна їх розмітки та кольору фону, кольорових схем. Зміна властивостей текстових і графічних об'єктів. Використання стандартних схем анімації для посилення впливу. Довільне додавання анімаційних ефектів до окремих об'єктів з методичними й дидактичними цілями. Звукове оформлення презентації музикою, текстом, звуковими ефектами (фоновий супровід та «прив'язка» звукового ефекту до певного анімованого об'єкту). Запис власних звукових файлів. Можливості демонстрації і збереження.

Тема 6. Особливості інтерактивної роботи засобами презентацій

Створення психологічних презентацій для реалізації різних цілей: демонстрація в автоматичному режимі, презентація в режимі керованого показу, інтерактивні завдання для здійснення діагностики (закріплення або перевірка певних відомостей засобами мультимедіа). Презентації з розгалуженою структурою за рахунок гіпертекстових посилань. Настроювання анімаційних ефектів. Створення інтерактивних навчальних презентацій зі зворотнім зв'язком за допомогою тригерів. Переходи на зовнішні файли – зв'язані і вставлені об'єкти програм-додатків. Перегляд спеціалізованих мультимедійних файлів у форматі флеш-об'єктів (*SWF*), відеофрагментів (*AVI*), вбудовування їх в презентацію. Управління процесом демонстрації презентації (за допомогою команд контекстного меню), використання поточного покажчика «олівця». Можливості друку (по слайдам, по видачам, структурою), порядок розташування на сторінці.

Література [1-5]

Змістовий модуль 4. Спеціалізовані для психології мультимедійні засоби

Тема 7. Використання психологічних мультимедійних програм, програмно-педагогічних засобів (ППЗ)

Використання комп'ютерних програм навчального і розвиваючого характеру для розвитку пізнавальних процесів учнів; підвищення ефективності освітньої взаємодії, навчальної мотивації школярів, а також розвитку їх інтелектуальних і творчих можливостей. Застосування спеціальних комп'ютерних ігор різного виду (логічних, пізнавальних, розвивальних, рольових), зокрема, для релаксації, типу аутотренінгу, для корекції основних емоційних і поведінкових порушень (агресивності, замкнутості, страхів та ін.). Переваги перед подібними книжково-картонними матеріалами за рахунок кращої графіки, інтерактивності, рухливості персонажів.

Тема 8. Психологічний вплив засобами мультимедіа

Корекційно-розвивальна та просвітницька робота психолога із застосуванням відео-фільмів, трансляції відео сюжетів, тематичних мультфільмів, сюжетно-рольових казок. Проведення медіауроків психології, забезпечення мультимедійними засобами кімнат розвантаження.

Література [1-5]

Змістовий модуль 5. Електронні таблиці як засоби психологічної діагностики

Тема 9. Психологічний моніторинг в середовищі електронних таблиць

Використання табличних процесорів для психологічних цілей. Інструменти й об'єкти табличного процесора, основні формати даних. Створення, редагування та форматування електронних таблиць. Основні правила та засоби здійснення обчислень. Створення, редагування і форматування графіків та діаграм. Створення макету зв'язаних таблиць в електронній формі. Ведення електронного журналу з показниками психологічних характеристик (заповнення поточних даних, підсумкових формул, створення зведених листів). Здійснення оціночного моніторингу (визначення рейтингу, графічне представлення результатів).

Тема 10. Комп'ютерна психологічна діагностика (тестування, анкетування)

Використання табличного процесора для оформлення різних типів тестових завдань шляхом реалізації стандартизованих етапів: створення бланка для тестування; вставляння потрібних елементів форми; зв'язування вставлених елементів форми з клітинками табличного процесора; введення правильних відповідей до клітинок таблиці; вставляння логічних функцій, що дозволяють оцінити правильність відповіді користувача на запитання; оцінювання виконання всіх завдань тесту, тобто підведення підсумків процесу тестування. Створення завдань у вигляді тестів з використанням форм, що дозволяють працювати в інтерактивному режимі на основі елементів керування (поле, прапорець, смуга прокрутки, перемикач, список та ін.). Робота з тестами вибору та відповідності: заповнення текстової частини тесту, оформлення графікою, обробка відповідей тесту, захист і зберігання результатів тестування. Аналіз результатів тестів, їх графічне представлення і друк. Створення авторських бланків анкет для використання під час психологічної взаємодії, форматування та редагування компонентів бланку, застосування відповідних елементів форм, формул.

Література [1-5]

Змістовий модуль 6. Стандартні комп'ютерні засоби психологічного тестування

Тема 11. Тестові оболонки для психологічного тестування

Тестові оболонки як широкий спектр програм, призначених для проведення комп'ютерного тестування в будь-якій предметній області. Можливості, типи завдань, принцип оцінювання в контрольно-діагностичній системі Test-W2 українських виробників. Комплекс програм для створення і проведення комп'ютерного тестування, збирання й аналізу результатів MyTest, що містить редактор тестів, модуль тестування і журнал результатів. Програмна оболонка для створення тестових завдань Hot Potatoes з можливістю включення різноманітних об'єктів (графіки, аудіо і відео-файлів, Web-сторінки тощо) і створення завдань за допомогою п'яти модулів, кожний з яких призначено для створення різних форм тестових завдань: Вікторина, Встановлення відповідності, Відновлення послідовності, Заповнення пропусків, Кросворд.

Тема 12. Цифровізація психологічного дослідження

Підготовка психологом даних (збір емпіричних даних з використанням обов'язкової методики, діагностичне дослідження, експеримент, біографічне дослідження, психосемантичне дослідження, інші способи дослідження проблеми). Структурування, інтерпретація результатів, оформлення звіту, презентація зібраних матеріалів.

Література [1-5]

Змістовий модуль 7. Інтернет-підтримка професійної діяльності психолога

Тема 13. Ресурси українського сегменту Інтернет з психологічної освіти

Огляд сучасних інформаційних мережевих ресурсів Інтернету в області психології і суміжних наук: реферативні і повнотекстові бази даних, он-лайн довідники та енциклопедії, публікації наукових результатів психологічних і педагогічних досліджень, матеріали з нейропсихології, педагогічної, клінічної, спеціальної психології, психодіагностики, з питань організації діяльності психологічної служби тощо. Аналіз сайтів для педагогів і психологів з тематичними статтями, методичними матеріалами, в т.ч., з виховання та навчання дітей із особливими освітніми потребами, а також суто спеціалізованих ресурсів для студентів психологічних і педагогічних спеціальностей, шкільних психологів, педагогів і батьків, що містять психологічні методики для різних вікових груп, ігри і вправи на розвиток уваги, пам'яті, мислення і корекцію емоційної сфери особистості, порушень спілкування, наукові та популярні статті, книги, посилення на корисні ресурси з психології.

Тема 14. Електронні видання та ресурси для дітей

Всеукраїнські освітні портали, що мають на меті створення потужного соціально-освітнього простору для об'єднання між собою учнів, педагогів та батьків не лише для обміну інформацією, а й для обговорення питань і проблем в галузі освіти, реального їх розв'язання наявними засобами й ресурсами. Освітні ресурси, що містять енциклопедії, словники, статті, реферати для підтримки навчальної діяльності учнів різних вікових груп, а також сайти, присвячені розвиваючим іграм, навчальним програмам для дошкільників і школярів молодших класів з використанням інтерактивних флеш-ігор.

Література [1-5]

Змістовий модуль 8. Використання психологом онлайн інструментарію

Тема 15. Психологічна діагностика в Інтернет

Психодіагностика як галузь психології, яка вивчає теорію й практику визначення психологічного діагнозу, містить у собі розробку вимог до інструменту вимірювання, конструювання та апробацію методик, розробку правил обстеження, обробки та інтерпретації результатів, використовуючи наступні методики: моніторинг, діагностика, анкетування. Використання автоматизованих психодіагностичних засобів для статистичної обробки психологічних даних, проведення онлайн тестування, інтерпретації психологічних даних, зберігання тестових результатів. Перегляд Інтернет-адрес для психологічної діагностики.

Тема 16. Просування психологічних послуг в Інтернеті

Інтернет-маркетинг як просування психологічних послуг в інтернеті. Інструменти Інтернет-маркетингу. Автоматизована інформацій система як механізм створення (адаптації, модифікації) психологічних методик і засіб узагальнення результатів емпіричних психологічних досліджень. Загальна стратегія психологічного онлайн-консультування, форми роботи психологів Інтернет-консультантів, варіанти психологічного консультування за допомогою різноманітних онлайн-технологій: електронної пошти, Skype, ICQ, чатів, форумів тощо. Вибрані Інтернет-адреси психологічної допомоги.

Література [1-5]

Форма підсумкового контролю успішності: *іспит*.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах												Форми контролю
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	сем	пз	лаб.	с.р		л	сем.	пз	лаб	с.р	
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Специфіка використання інформаційних технологій у психолого-педагогічній діяльності													
Т.1. Взаємодія особистості з ІТ	8	2	-		-	6	8	2	-		-	6	ЕЗ
Т.2. Психопрофілактична робота з учнями в ІОС	7	-	2		2	3	7	-	-		-	7	ЛР
Разом за змістовим модулем 1	15	2	2		2	9	15	2	-		-	13	
Змістовий модуль 2. Технології роботи психолога з документацією													
Т.3. Документи забезпечення діяльності психологічної служби	8	2	2		2	2	8	-	-		-	8	ЕЗ
Т.4. Оформлення документів психолог. досліджень засобами текстового процесора	7	-	-		2	5	7	-	-		2	5	ЛР
Разом за змістовим модулем 2	15	2	2		4	7	15	-	-		2	13	КР
Змістовий модуль 3. Технології роботи психолога з мультимедіа													
Т.5. Використання мультимедіа-демонстрацій	8	2	2		2	2	8	-	-		-	8	ЕЗ
Т.6. Інтерактивна робота з презентаціями	7	-	-		2	5	7	-	-		2	5	ЛР
Разом за змістовим модулем 3	15	2	2		4	7	15	-	-		2	13	
Змістовий модуль 4. Спеціалізовані психологічні мультимедійні засоби													
Т.7. Використання спеціальних ППЗ	8	2	-		2	4	8	-	-		-	8	ЕЗ
Т.8. Психологічн. вплив засобами мультимедіа	7	-	2		-	5	7	-	-		-	7	ЛР
Разом за змістовим модулем 4	15	2	2		2	9	15	-	-		-	15	КР
Змістовий модуль 5. Електронні таблиці як засоби психологічної діагностики													
Т.9. Психологічний моніторинг в ЕТ	8	2	2		2	2	8	2	-		-	6	ЕЗ
Т.10. Комп'ютерна діагностика (анкетування)	7	-	-		2	5	7	-	-		-	7	ЛР
Разом за змістовим модулем 5	15	2	2		4	7	15	2	-		-	13	

Змістовий модуль 6. Стандартні комп'ютерні засоби психологічного тестування													
Т.11. Тестові оболонки психолог. тестування	8	2	-		2	4	8	-	-		-	8	ЕЗ
Т.12. Цифровізація психолог. дослідження	7	-	2		2	3	7	-	-		-	7	ЛР
Разом за змістовим модулем 6	15	2	2		4	7	15	-	-		-	15	КР
Змістовий модуль 7. Інтернет-підтримка професійної діяльності психолога													
Т.13. Ресурси укр. сегменту Інтернет з психологічної освіти	8	2	2		2	2	8	-	2		-	6	ЕЗ
Т.14. Електор. видання та ресурси для дітей	7	-	-		2	5	7	-	-		2	5	ЛР
Разом за змістовим модулем 7	15	2	2		4	7	15	-	2		2	11	
Змістовий модуль 8. Використання психологом онлайн інструментарію													
Т.15. Психологічна діагностика в Інтернет	8	2	-		2	4	8	-	-		-	8	ЕЗ
Т.16. Психологічні послуги в Інтернет	7	-	2		2	3	7	-	-		-	7	ЛР
Разом за змістовим модулем 8	15	2	2		4	7	15	-	-		-	15	КР
Усього годин	120	16	16	-	28	60	120	4	2	-	6	108	

Форми контролю: : **ЕЗ** – електронний звіт за матеріалами семінару;
ЛР - лабораторна робота; **КР** – контрольна робота.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Макс. кільк. балів
		Денна форма	Заочна форма	
1.	Т1-2. Особистість у ІОС. Психопрофілактична робота з учнями в інформаційному освітньому середовищі.	2	2	3
2.	Т3-4. Робота психолога з документацією (нормативною і діловою) в середовищі текстового процесора.	2	-	3
3.	Т5-6. Використання психологом демонстраційних та інтерактивних можливостей презентацій .	2	-	3
4.	Т7-8. Спеціалізовані психологічні мультимедійні засоби (ППЗ).	2	-	3
5.	Т9-10. Технології психологічного моніторингу та діагностики в середовищі електронних таблиць.	2	2	3
6.	Т11-12. Тестові оболонки для психологічного тестування.	2	-	3
7.	Т13-14. Ресурси українського сегменту Інтернет з психологічної освіти .	2	-	3
8.	Т15-16. Можливості психологічної діагностики та онлайн-консультації в Інтернет.	2	-	3
Усього годин		16	4	24/4=6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Макс. кільк. балів
		Денна форма	Заочна форма	
1.	T1-2. Обговорення взаємодії особистості з ІТ, шляхів збереження психічного здоров'я особистості в умовах інформаційної діяльності, основ психопрофілактичної роботи з учнями в інформаційному освітньому середовищі.	2	-	6
2.	T3-4. Обговорення ключових положень основних документів, що регламентують діяльність психологічної служби в системі освіти, можливостей оформлення ділової документації психолога засобами текстового процесора.	2	-	7
3.	T5-6. Обговорення психолого-педагогічних умов використання презентацій у роботі психолога, можливостей організації демонстрацій, керованого показу та інтерактивного зв'язку для підтримки різних видів психологічної взаємодії.	2	-	7
4.	T7-8. Обговорення ППЗ для розвитку пізнавальних процесів учнів; підвищення ефективності освітньої взаємодії, навчальної мотивації школярів, а також розвитку їх інтелектуальних і творчих можливостей.	2	-	7
5.	T9-10. Обговорення організації комп'ютерного психологічного моніторингу та діагностики (тестування, анкетування) в середовищі електронних таблиць.	2	-	6
6.	T11-12. Обговорення основ цифровізації психологічного дослідження (підготовка даних, їх структурування, інтерпретація результатів, оформлення звіту, презентація зібраних матеріалів).	2	-	7
7.	T13-14. Обговорення змісту сучасних інформаційних мережевих ресурсів Інтернету в області психології, сайтів для психологів з тематичними статтями, методичними матеріалами тощо.	2	2	6
8.	T5-16. Обговорення можливостей використання психологом онлайн інструментарію для психологічної діагностики та просування психологічних послуг в Інтернет, варіантів психологічного консультування за допомогою різноманітних онлайн-технологій.	2	-	6
Усього годин		16	2	52/4= 13

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Макс. кільк. балів
		Денна форма	Заочна форма	
1.	T2. Добір зразків завдань (файлів) для психологічного розвантаження школярів для запобігання можливих негативних наслідків використання інформаційних технологій.	2	-	6
2.	T3. Вибірка ключових положень основних документів, що регламентують діяльність психологічної служби в системі освіти, складання гіпертекстового звіту на основі їх текстових фрагментів або посилань на відповідні джерела.	2	-	6
3.	T4. Оформлення ділової документації психолога засобами текстового процесора (програм, планів, бланків методик, звітів, конспектів сценаріїв заходів тощо) окремими файлами.	2	2	6
4.	T5. Створення демонстраційних психологічних презентацій (фотоальбому, реферативної доповіді) на основі стандартної розмітки і шаблонів з урахуванням фізіологічних особливостей сприйняття кольорів і форм.	2	-	6
5.	T6. Створення мультимедійних інтерактивних тестів для психологічної діагностики школярів.	2	2	6
6.	T7. Добір і демонстрація фрагментів психологічних ППЗ різного виду (логічних, пізнавальних, розвивальних).	2	-	6
7.	T9. Заповнення статистичними даними аркушів психологічного журналу в середовищі ET, обчислення результатів показників, їх графічне представлення.	2	-	6
8.	T10. Створення авторських бланків анкет для психологічної роботи, форматування та редагування компонентів бланку, застосування елементів форм, формул, художнього оформлення.	2	-	6
9.	T11. Створення завдань різних типів в контрольно-діагностичній системі Test-W2 з варіантами оцінювання.	2	-	6
10.	T12. Створення розвиваючих завдань (ребусів, кросвордів, вікторин, лото тощо) в онлайн-оболонках.	2	-	6
11.	T13. Огляд сучасних інформаційних мережевих ресурсів Інтернету в області психології: баз даних, он-лайн-ових довідників, публікацій наукових результатів психологічних досліджень, матеріалів з питань організації діяльності психологічної служби тощо.	2	-	6
12.	T14. Огляд сайтів з ресурсами, що містять психологічні методики для різних вікових груп, ігри і вправи на розвиток уваги, пам'яті, мислення і корекцію емоційної сфери особистості, порушень спілкування.	2	2	6
13.	T15. Перегляд Інтернет-адрес для психологічної діагностики, для статистичної обробки психологічних даних, проведення онлайн тестування, інтерпретації психологічних даних, зберігання тестових результатів.	2	-	6
14.	T16. Демонстрація можливостей психологічного онлайн-консультування, форм роботи психологів Інтернет-консультантів.	2	-	6
Усього годин		28	6	84/4= 21

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Макс. кільк. балів
		Денна форма	Заочна форма	
1.	T1-2. Огляд можливих заходів для забезпечення безпеки при роботі з електронними засобами, дотримання правил спілкування (техніки безпеки), профілактика комп'ютерної (ігрової) залежності дітей.	9	13	10
2.	T3-4. Створення шаблонів психологічних документів (конспектів тренінгів, бланків анкет, тестів) у середовищі текстового процесора з заповненням їх власним вмістом.	7	13	10
3.	T5-6. Створення мультимедійного психологічного посібника з поєднанням гіперпосиланнями вбудованих файлів.	7	13	10
4.	T7-8. Добір електронних матеріалів (відео сюжетів, тематичних мультфільмів, сюжетно-рольових казок тощо) для підтримки корекційно-розвивальної та просвітницької роботи психолога, проведення медіауроків психології.	9	15	10
5.	T9-10. Створення інтерактивних тестів вибору та відповідності для різних потреб психологічного дослідження.	7	13	10
6.	T11-12. Створення електронного комплексу емпіричного виміру показань психологічного дослідження засобами тестових оболонок.	7	15	10
7.	T13-14. Аналіз сайтів для педагогів і психологів з тематичними статтями, методичними матеріалами з виховання та навчання дітей із особливими освітніми потребами, складання гіпертекстового звіту з файлами та/або з посиланнями на джерела розміщення.	7	11	10
8.	T15-16. Опробування варіантів психологічного консультування за допомогою різноманітних онлайн-технологій: електронної пошти, Skype, меседжерів, чатів, форумів тощо.	7	15	10
Усього годин		60	108	80/4= 20

10. Методи навчання

Метод навчання як система послідовних взаємозв'язаних дій педагога і студентів, що забезпечують засвоєння змісту освіти і спрямовані на досягнення відповідних освітніх цілей.

Пояснювально-ілюстративний метод використовується при введенні понять основних функцій програмних додатків (текстових і графічних редакторів, електронних таблиць, програм презентацій). При цьому методі навчання діяльність викладача зводиться до подання нового навчального матеріалу з використанням структурно-логічних схем, а діяльність студентів — до сприймання, усвідомлення, запам'ятовування матеріалу.

Репродуктивний метод застосовується під час закріплення теоретичного матеріалу під час виконання практичних завдань за зразком, наданим педагогом.

Методи *проблемного навчання* реалізуються у вигляді проблемного викладу під час лекційних занять (під час ознайомлення з різними технологічними прийомами роботи в програмних середовищах), а також частково-пошукового у ході лабораторних робіт з електронними пристроями шляхом реалізації студентами варіативу освоєних прийомів.

Метод *демонстраційних прикладів* демонструє об'єктно-орієнтований підхід до комп'ютерного інформаційного моделювання. і реалізується шляхом добору навчальних інформаційних моделей, які найбільш адекватні тому чи іншому етапу дидактичного циклу навчання. Наприклад, це можуть бути зразки наочних чи демонстраційних матеріалів при освоєнні можливостей текстових, табличних і графічних середовищ, або форми електронної звітності психологів у середовищі табличного процесора.

Дослідницький метод дозволяє формувати у студентів досвід творчої, самостійної дослідницької діяльності, максимально націленої на майбутню професію, наприклад, при оформленні результатів психологічного дослідження для відтворення їх в електронному вигляді.

Всі вказані методи реалізуються в поєднанні та паралельному використанні.

11. Методи контролю

Методи контролю – це способи діяльності викладача і студентів, в ході яких виявляються засвоєння навчального матеріалу та оволодіння студентами визначеними знаннями, вміннями та навичками.

Поточний контроль знань є органічною частиною всього педагогічного процесу і слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу. За поточного контролю знань, вмінь та навичок застосовують такі види контролю: самоконтроль, практична перевірка, тестування. Поточний контроль за результатами виконаних завдань на практичних, а у випадку навчання з використанням обчислювальної техніки – лабораторних заняттях, здійснюється викладачем в кінці поточного заняття, але може виконуватись і он-лайн.

Для перевірки якісного опрацювання поданого на лекціях теоретичного матеріалу пропонується використання *самоконтролю* (відповіді на питання, які спрямовані на самоактуалізацію засвоєних теоретичних знань) та орієнтованих тестових завдань, які дають змогу студентам самостійно перевірити результати власної пізнавальної діяльності.

Контроль у позанавчальний час включає в себе перевірку перебігу виконання поточних завдань, навчально-дослідних завдань під час самостійної роботи, а також підсумкових контрольних завдань до екзамену.

Рейтинговий контроль знань полягає в оцінюванні у балах усіх результатів на етапах поточного, модульного і підсумкового контролю знань і підсумовуванні їх від етапу до етапу, формуючи рейтинг студента. Отримана достатня сума балів надає можливість студенту отримати оцінку автоматично.

Лише комплексне застосування всіх методів дає можливість регулярно та об'єктивно виявляти динаміку формування системи компетентностей студентів з дисципліни «Інформаційні технології в галузі знань».

Шкала оцінювання: національна та ECTS:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ І ВМІНЬ:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A

ставиться, якщо студент:

- ґрунтовно і певній послідовності відтворює основні поняття вивченої теми;
- виявляє повне розуміння теоретичного матеріалу, застосовує знання на практиці, реалізує в електронному виді необхідні приклади не тільки за посібником, а й самостійно складені;
- вміє застосовувати отримані навички для вирішення конкретних професійних завдань з предметної області початкової школи.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C

ставиться, якщо студент дає відповідь, що задовольняє тим же вимогам, що й оцінка «відмінно», але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, та поодинокі недоліки в реалізації всіх завдань, їх електронному представленні.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	68 – 74	D
	60 – 67	E

ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень поточної теми, але:

- відтворює теоретичний матеріал не досить повно і допускає помилки в реалізації технологічних прийомів;
- відтворює практичні завдання непевно і допускає помилки в оформленні завдань в електронному виді;
- не вміє глибоко вникати в особливості використання ІКТ в початковій школі і відчуває труднощі під час добору прикладів.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59	FX
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	0 – 34	F

ставиться, якщо студент виявляє нерозуміння більшої частини вивченого матеріалу відповідної теми, допускає у реалізації завдань помилки, що спотворюють їх зміст та вигляд, непослідовно і невпевнено оперує інструментарієм програмних додатків.

13. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс дисципліни «Інформаційні технології в галузі знань» включає:

- навчальну програму дисципліни;
- робочу навчальну програму дисципліни;
- опорні конспекти лекцій (теоретичний блок);
- завдання для обговорення на семінарських заняттях;
- завдання для виконання на ПК на лабораторних роботах;
- вказівки для самостійного опрацювання поточних тем та виконання завдань;
- методичні рекомендації до виконання модульних контрольних робіт;
- питання для самоактуалізації (підготовки до іспиту);
- програма іспиту;
- презентації до лекцій та електронні зразки до виконання лабораторних робіт;
- електронні файли з прикладами матеріалів для підтримки психологічної діяльності

14. Перелік контрольних питань

1. Визначити загальні соціально-психологічні механізми взаємодії особистості з інфомедійним соціальним середовищем, із впливом інформації на поведінку і психіку людини.
2. Перерахувати фактори формування особистості в умовах цифрової інформаційної епохи з урахуванням комплексного підходу.
3. Охарактеризувати науково-методичні підходи до використання ІКТ в освіті, особливості застосування інформаційних технологій у професійній діяльності шкільного психолога.
4. Окреслити психолого-педагогічні та програмно-технологічні засади підвищення якості психологічного дослідження з використанням доцільних засобів ІКТ.
5. Окреслити оптимальні шляхи профілактики та збереження психічного здоров'я особистості в умовах інформаційної діяльності.
6. Визначити специфіку психологічної діяльності учнів різного віку, обумовлену їх віковими, психологічними та фізіологічними особливостями.
7. Охарактеризувати основні умови забезпечення безпеки учнів при роботі з електронними засобами, дотримання правил спілкування з ними.

8. Розкрити сутність ключових положень основних документів, що регламентують діяльність психологічної служби в системі освіти.
9. Охарактеризувати переваги і обмеження при використанні спеціалізованого програмного забезпечення в психології.
10. Здійснити огляд спеціальних матеріалів для службового використання шкільного психолога (з опорою на їх електронний формат).
11. Навести приклади завдань з обробки текстових матеріалів у процесі психологічної діяльності.
12. Визначити психолого-педагогічні умови використання мультимедіа у психологічній діяльності для реалізації різних цілей взаємодії на аудиторію.
13. Охарактеризувати використання комп'ютерних програм навчального і розвиваючого характеру для розвитку пізнавальних процесів учнів; підвищення ефективності освітньої взаємодії, навчальної мотивації школярів, а також розвитку їх інтелектуальних і творчих можливостей.
14. Навести приклади спеціальних комп'ютерних ігор різного виду (логічних, пізнавальних, розвивальних, рольових), зокрема, для релаксації, типу аутотренінгу, для корекції основних емоційних і поведінкових порушень (агресивності, замкнутості, страхів та ін.).
15. Охарактеризувати основи цифровізації психологічного дослідження (підготовка даних, їх структурування, інтерпретація результатів, оформлення звіту, презентація зібраних матеріалів).
16. Розкрити сутність організації комп'ютерного психологічного моніторингу та діагностики (тестування, анкетування) в середовищі електронних таблиць.
17. Навести приклади завдань з аналізу табличних психологічних даних, візуалізації їх діаграмами і графіками.
18. Розкрити можливості оформлення різних типів тестових завдань в стандартних комп'ютерних середовищах.
19. Здійснити огляд тестових оболонок для психологічного тестування з можливістю створення різних типів тестових завдань.
20. Розкрити особливості процесу інформатизації психологічних методик і проведення прикладних психологічних досліджень засобами Інтернет.
21. Охарактеризувати різновиди сучасних інформаційних мережевих ресурсів Інтернету в області психології і суміжних наук: реферативні і повнотекстові бази даних, он-лайн довідники та енциклопедії, публікації наукових результатів психологічних і педагогічних досліджень, матеріали з питань організації діяльності психологічної служби тощо.
22. Здійснити аналіз сайтів для психологів з тематичними статтями, методичними матеріалами, в т. ч., з виховання та навчання дітей із особливими освітніми потребами.
23. Окреслити можливості використання психологом онлайн інструментарію для психологічної діагностики та просування психологічних послуг в Інтернет, варіантів психологічного консультування засобами онлайн-технологій.
24. Розкрити можливості корекційно-розвивальної та просвітницької роботи психолога із застосуванням мультимедійних ресурсів всесвітньої мережі: відео-фільмів, трансляції відео сюжетів, тематичних мультфільмів, сюжетно-рольових казок тощо.

15. Рекомендована література

Основна

1. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.
2. Кириченко В. В. Психологія інформаційної діяльності : навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 130 с.
3. Морзе Н. В. Основи інформаційно-комунікаційних технологій. Київ: Видавнича група ВНУ, 2007. 352 с.
4. Співаковський О. В., Петухова Л. Є., Коткова В. В. Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки «Початкова освіта». Херсон: Айлант, 2012. 386 с.
5. Шиман О. І. Використання сучасних інформаційних технологій: навч.-метод. посіб. 2-ге вид., допов. і переробл. Запоріжжя: «Просвіта», 2012. 240 с.

Допоміжна

6. Горбунова В. В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях : Навчальний посібник. К. : «ВД «Професіонал», 2007. 208 с.
7. Засоби і технології єдиного інформаційного простору/за ред. В. Ю. Бикова, Ю. О. Жука / Інститут засобів навчання АПН України. Київ : Атіка, 2004. 240 с.
8. Інформаційні технології у психології та медицині : підручник / І. Є. Булах, І. І. Хаїмзон. К. : ВСВ «Медицина», 2011. 216 с.
9. Кадемія М. Ю. Соціальні сервіси Веб 2.0 і Веб 3.0 у навчальній діяльності : навчальний посібник / М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр, В. М. Кобися, М. С. Коваль. Вінниця : ТОВ «Планер», 2010. 230 с.
10. Косинський В. І., Швець О. Ф. Сучасні інформаційні технології: навч. посіб. 2-ге вид., виправл. Київ: Знання, 2012. 318 с.
11. Машбиць Ю. І. Основи нових інформаційних технологій навчання: посіб. для вчителів / Ю. І. Машбиць та ін.; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України ; Ін-т змісту і методів навчання. Київ: 1997. 260 с.
12. Морзе Н. В. Інформаційні системи. Навч. посібн. / за наук. ред. Н. В. Морзе; Морзе Н. В., Піх О. З. Івано-Франківськ, «ЛілеяНВ», 2015. 384 с.
13. Осіпа Р. А. Інформаційно-комп'ютерні технології в освіті: навч. посібник. Київ: Міленіум, 2005. 78 с.
14. Психологу для роботи. Діагностичні методики : збірник / уклад. М. В. Лемак, В. Ю. Петрищев. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2012. 616 с.
15. Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання : навчальний посібник / [А.В. Гета, В.М. Заїка, В.В. Коваленко та ін.] ; за заг. ред. Ю.Г. Носенко. Полтава : ПУЕТ, 2018. 261 с.

16. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

16. Гіпертекстовий посібник з психодіагностики з розділом «Комп'ютеризовані та комп'ютерні тести». URL: um.co.ua/3/3-2/3-2144.html
17. Головний інформаційний сайт освітян України. URL: <http://osvita.ua/>
18. Інформаційні ресурси порталу «Нова українська школа». URL: <https://nus.org.ua/>

19. Безкоштовна інформаційна система для шкіл, дитячих садків та інших організацій. URL: <http://klasnaocinka.com.ua>
20. Безпека дітей в Інтернеті. URL: <http://onlandia.org.ua>
21. Електронне фахове видання «Інформаційні технології і засоби навчання». URL: <http://www.ime.edu-ua.net>
22. Енциклопедія шкільного психолога URL: www.psihologu.info
23. Міжнародний дитячий творчий онлайн-конкурс «Інтернешка» з безпечного використання Інтернету. URL: <http://interneshka.net>
24. Навчально-методичний кабінет: сайт для педагогів, вчителів, вихователів, студентів, батьків. URL: <http://ped-kopilka.com.ua/index.htm>
25. На допомогу психологу (діагностичні тести і методики для дошкільного і шкільного віку) URL: www.psiholognew.com
26. Портал для дітей з обмеженими можливостями та їх батьків «Єдність дітей» URL: www.kidsunity.org
27. Програми і методики для початкової школи. URL: <http://shkola.ostriv.in.ua/list/code-bd57d40b26>
28. Сайт учительської взаємодопомоги : методичні матеріали, календарні плани, відеоуроки та інше. URL: <http://uchiteli.com.ua>
29. Сервіс Kahoot для створення тестів, вікторин, дидактичних ігор, кросвордів URL: getkahoot.com/
30. Українська асоціація корекційних педагогів URL: <http://uasp.org.ua>